

عنوان مقاله:

میراث باستانی منظر شهرهای اسلامی و پیوند کالبدی مسجد با آن (مطالعه موردی مسجد کبودتبریز)

محل انتشار:

کنفرانس عمران، معماری و شهرسازی کشورهای جهان اسلام (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسندگان:

غزال نوری - دانشجوی دکترا باستانشناسی دوران اسلامی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

محمد بهرامزاده - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

آراز نجفی - عضو هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ابهر

خلاصه مقاله:

شناسایی ماهیت و اجزای کالبدی شهر اسلامی می تواند در تحلیل کارکرد و هدف آن موثر واقع شود. سیمای شهرهای دنیای اسلام خود آیینی است بر مظاهر تمدن اسلامی که در آن مسجد به عنوان پیکره ای غالب بر شهر ریشه های تمدن اسلامی را به نمایش میگذارد. به طوری که علاوه بر جنبه کارکردی، در سازماندهی کالبدی، سیما و منظر شهر نیز این نقش بسیار برجسته است. مسجد در شهر اسلامی کانون عبادی، اجتماعی و فرهنگی بوده و نحوه ی طراحی و جانمایی آن همواره در ذهن ساکنان هویت، بخش 5 ماهیت مذهبی اسلامی و نماد بارزی از قدرت حکومت اسلامی برای همگونسازی پیروان بوده است. در پژوهش حاضر با اشاره به نمونه موردی شهر تبریز به عنوان یکی از بزرگترین شهرهای اسلامی همراه با بررسی تاثیر کالبدی مسجد کبود بر منظر اسلامی آن به این نتیجه دست یافته است که نقش مساجد در ساختار شهرهای اسلامی آنچنان پررنگ است که در سیمای عمومی شهرها نقشی جذب کننده داشته و بانی و ستون پاسداری از مناسک مذهبی میباشد و نقش هدایت گرانه و نمادگونه آن برای شهروندان به گونه ای است که با مشاهده مسجد از دور، احساس امنیت در پناه پروردگار به عنوان واسطه ای توحیدی در آنان شکل گرفته و آرامش میابند. روش تحقیق در این مقاله با بررسی اسناد و متون تاریخی و مطالعات کتابخانه ای به شیوه توصیفی-تحلیلی بوده و نتایج حاکی از آن است که ابتدا جایگاه و کالبد مسجد نشانه ای الهی از رفتار هوشمندانه و حسابگرانه انسان بوده و همچنین نقش توحیدی و همگونسازی مسجد کبود در شکل دهی شالوده شهر اسلامی تبریز و ساماندهی پیروان اسلامی در ارتباطات فرهنگی و مذهبی مردم با یکدیگر و باشهر پررنگ بوده است و از آن با عنوان فیروزه ی انگشتی حلقه دین اسلام همیشه یاد میشود.

کلمات کلیدی:

شهر های اسلامی، منظر فرهنگی، کالبد شهر، مسجد کبودتبریز

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/776037>

